

PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
W LUBLINIE

20-074 Lublin, ul. Spokojna 9a
Tel. (0-81) 532-35-31, 532-54-48, Tel/Fax (0-81) 532-08-26
E-mail: lublin@uokik.gov.pl

Lublin, dnia 10 września 2003 r.

RLU – 61 – 14/03/EW

DECYZJA RLU Nr 26/2003

Na podstawie art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 122 poz. 1319 z późn. zm.) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. nr 18 poz. 172), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu,

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

nakłada się na Międzynarodową Korporację Kapitałową Euro – Investment Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie karę pieniężną w wysokości 70 euro (słownie: siedemdziesiąt euro), za każdy dzień zwłoki w wykonaniu decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów RLU Nr 7/2003 z dnia 31 marca 2003 r., poczynając od dnia 19 maja 2003 r. do dnia wydania niniejszej decyzji (włącznie) tj. łączną kwotę 32.362,61 zł (słownie: trzydzieści dwa tysiące trzysta sześćdziesiąt dwa zł sześćdziesiąt jeden groszy), płatną do budżetu państwa.

Uzasadnienie

W dniu 31 marca 2003 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, wydał

decyzję RLU Nr 7/2003, w której uznał wykorzystywanie przez MKK Euro – Investment Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie (zwaną dalej MKK) postanowień umownych zawartych w Ogólnych Warunkach Umowy o następującej treści :

1. § 3 pkt 7 Zawarcie umowy – Klient przyjmuje na siebie całość praw i zobowiązań wynikających z treści niniejszej umowy.
2. § 11 Rezygnacja Klienta – W przypadku odstąpienia od Umowy zwrot opłaty przygotowawczej nie przysługuje.

Klient, któremu nie przydzielono jeszcze promesy, może wystąpić z Programu pod warunkiem, że złoży pisemne poświadczenie woli o rezygnacji z udziału w Programie. Z tytułu rezygnacji klient otrzyma zwrot wpłaconych rat podstawowych, bez waloryzacji i opłat administracyjnych z potrąceniem 30% wartości kwoty na jaką została zawarta Umowa, tytułem kary umownej. Opłata gwarancyjna nie podlega zwrotowi. Kwota pozostała po potrąceniu zostanie przelana na rachunek bankowy wskazany przez rezygnującego w terminie 30 dni od dokonania ostatecznego rozliczenia Programu.

3. § 13 pkt 2 i 3 Wstrzymanie finansowania – W przypadku, gdy w ciągu dwóch kolejnych terminów posiedzeń Komisji nie zostanie zebrany fundusz, pozwalający na finansowanie, Spółka upoważniona jest do wstrzymania przydziałów i przystąpienia do przedterminowej likwidacji Programu lub podjęcia innego rozwiązania, które najlepiej posłuży interesom Klientów i umożliwi dalsze funkcjonowanie w tym Programie tym Klientom, którzy terminowo wypełnili swoje zobowiązania.

4. § 15 Pełnomocnictwo – Dla umożliwienia Spółce zrealizowania celu i przedmiotu niniejszej Umowy Klient, którego dane osobowe wymienione są na pierwszej stronie Umowy, przez jej zawarcie przekazuje na rzecz Spółki nieodwołalne pełnomocnictwo na okres formalnego trwania Programu, aż do ostatecznego rozliczenia. Pełnomocnictwo to obejmuje upoważnienie Spółki do równoprawnego rozwiązywania spraw dotyczących Klientów, w tym spowodowanych okolicznościami siły wyższej, a które mogłyby przynieść szkody programowi i jego Klientom

za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 23 a ust. 2 ww. ustawy polegającą na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone **i nakazał zaniechanie jej stosowania.**

Decyzja organu antymonopolowego stała się prawomocna 17 kwietnia 2003 r., gdyż nie złożono od niej odwołania.

Dnia 10 i 14 lipca 2003 r. dwaj pracownicy Delegatury UOK i K w Lublinie przeprowadzili kontrolę w MKK, której celem było sprawdzenie wykonania prawomocnej decyzji RLU NR 7/2003 z dnia 31 marca 2003 r. W czasie kontroli stwierdzono, że MKK nie dokonała zmian we wzorcach stosowanych Ogólnych Warunkach Umów, gdyż zmierza do likwidacji tej

części swojej działalności. W okresie od dnia 17 kwietnia 2003 r. do dnia kontroli MKK podpisała na zakwestionowanych przez Prezesa UOK i K wzorach umowy około ..... nowych umów (dokładnej ilości nie dało się ustalić ze względu na rezygnację klientów z zawartych umów, firma nie dysponowała dokładnymi danymi). Do protokołu załączono kserokopię umowy zawartej dnia 29 kwietnia 2003 r. z zakwestionowanymi klauzulami. Dodatkowo MKK poinformowała, że zlikwidowała swoje punkty na terenie Polski ograniczając się do działalności w tym zakresie w Lublinie i w Zamościu.

Postanowieniem z dnia 17 lipca 2003 r. w imieniu Prezesa UOKiK zostało wszczęte z urzędu, postępowanie w sprawie nałożenia na Międzynarodową Korporację Kapitałową Euro – Investment Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie kary pieniężnej za niewykonanie decyzji Prezesa UOKiK RLU Nr 7/2003 z dnia 31 marca 2003 r. w sprawie stosowania przez MKK Euro -Investment Sp. z o.o. praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 23a ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2003 r. Nr 86 poz. 804). Następnie postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2003 r. RLU – 61 – 14/03/EW zaliczono w poczet dowodów we wszczętym postępowaniu w sprawie nałożenia kary za niewykonanie decyzji Prezesa UOK i K informacje z przeprowadzonej kontroli w postaci :

- protokołu z przeprowadzonej kontroli,
- wzoru stosowanej umowy i ogólnych warunków umowy.

Pismem z dnia 30 lipca 2003 r. otrzymanym dnia 18.08.2003 r. MKK wyjaśniła, że :

1. nie nastąpiło naruszenie chronionych prawem zbiorowych interesów konsumentów pomimo formalnego stosowania dotychczasowych wzorów umów, gdyż niedozwolone klauzule umowne nie są stosowane w praktyce,

2. nie ma w aktach prawnych ani w decyzji określenia co należy rozumieć pod pojęciem zaniechania stosowania praktyki, nie ma określenia co należy rozumieć pod pojęciem naruszenia zbiorowych interesów konsumentów,

3. nie można stwierdzić o niewykonaniu prawomocnej decyzji skoro trwają prace zmierzające do zastosowania nowego wzorca umowy, a w decyzji nie ma określonego terminu wykonania decyzji.

Prezes UOK i K zważył, co następuje:

Z dokumentów i informacji zebranych w toku postępowania wynika, że decyzja wydana przez Prezesa UOK i K stwierdzająca stosowanie przez MKK praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów uprawomocniła się dnia

17 kwietnia 2003 r. Decyzja ta nie została wykonana, a zatem nastąpiło naruszenie przepisów ustawy uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej przewidzianej w art. 102 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów... .

Wobec powyższego zostało wszczęte postępowanie. Wynik tego postępowania w sposób jednoznaczny potwierdził fakt niewykonania prawomocnej decyzji Prezesa UOKiK. Zakwestionowany wzór Ogólnych Warunków Umowy zawierający niedozwolone klauzule umowne wpisane do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego jest przez cały czas stosowany przez MKK. Zawierane są następne umowy (od 17 kwietnia br. do dnia przeprowadzenia kontroli zawarto ich ok. ....) z niedozwolonymi klauzulami.

Przepis art. 102 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów... stanowi, że Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorców, w drodze decyzji karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość od 10 do 1000 euro za każdy dzień zwłoki w wykonaniu decyzji wydanych na podstawie art. 9,18 ust. 1, art. 19 ust. 1 i art. 20 ust. 2 i 4 oraz **art. 23c**.

W niniejszej sprawie MKK nie wykonała decyzji, która uprawomocniła się dnia 17 kwietnia 2003 r.

Zgodnie z orzecznictwem antymonopolowym decyzja Prezesa UOK i K powinna być wykonana niezwłocznie. Niezwłocznie tzn. bez nieuzasadnionej zwłoki. Dlatego też uznano, że okres jednego miesiąca licząc od daty uprawomocnienia się decyzji tj. od 17 kwietnia br. do dnia 19 maja 2003 r. był okresem czasu wystarczającym do dokonania zmian w stosowanych Ogólnych Warunkach Umowy. W czasie jednego miesiąca, zdaniem organu antymonopolowego, można było dokonać zmian wzoru tych warunków tak, aby wykonać prawomocną decyzję Prezesa UOK i K.

Odnosząc się do stwierdzeń MKK w piśmie złożonym do prowadzonego postępowania w niniejszej sprawie należy stwierdzić, że:

1. Niezrozumiałe jest twierdzenie MKK, że formalne stosowanie we wzorcu umowy zawierającym niedozwolone klauzule umowne tych klauzul nie jest naruszeniem zbiorowych interesów konsumentów, gdyż klauzule te nie są w praktyce stosowane. W opinii organu antymonopolowego takie twierdzenie MKK jest pozbawione racjonalnych podstaw. Skoro konsumenci zawierali umowy z niedozwolonymi klauzulami umownymi, już ten sam fakt jest naruszeniem prawa, gdyż MKK nie mogło takich wzorców umów stosować. Jeżeli takimi wzorcami umów się posługiwano w stosunku do konsumentów, fakt egzekwowania zapisów umowy nie ma w tym przypadku żadnego znaczenia. Zabronione prawem jest posługiwanie się

wzorcami zawierającymi niedozwolone klauzule umowne bez względu na to czy przedsiębiorca będzie egzekwował od konsumentów zapisy tych umów.

2. W sentencji decyzji stwierdzono stosowanie zabronionej praktyki godzącej w zbiorowe interesy konsumentów i nakazano zaniechanie jej stosowania. Dlatego też niezrozumiałe jest dla Prezesa UOK i K twierdzenie MKK, że nie zrozumiała, co znaczy pojęcie zaniechania stosowania wzorca umowy. Brzmienie tego stwierdzenia jest jednoznaczne i określa powstrzymanie się od zakwestionowanych działań, czyli należało wycofać zakwestionowany wzorec lub dokonać zmiany zapisów zawierających niedozwolone klauzule umowne. W praktyce nigdy Prezes UOK i K stwierdzając stosowanie praktyki i nakazując zaniechanie jej stosowania nie wskazuje przedsiębiorcy rodzaju działań jakie musi on podjąć, aby wykonać decyzję. Takie wskazywanie zakresu postępowania byłoby niedozwoloną ingerencją w suwerenność gospodarczą przedsiębiorców. Nie można się również zgodzić z twierdzeniami MKK, że nie istnieje definicja naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. Art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2003 r. Nr 86 poz. 804) mówi, że – Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Nie jest zbiorowym interesem suma indywidualnych interesów konsumentów. Jest to zatem definicja negatywna zbiorowego interesu konsumentów. Ust. 2 tego artykułu zawiera przykładowe wyliczenie rodzajów praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Jedną z nich jest stosowanie we wzorach umów niedozwolonych klauzul umownych wpisanych do Rejestru. W oparciu o te przepisy prawa została wydana decyzja Prezesa UOK i K RLU Nr 7/2003 z dnia 31.03.2003 r. w stosunku do MKK Euro – Investment Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie.
3. Nie ma również w ocenie organu antymonopolowego znaczenia fakt, że trwają prace w MKK nad zmianą stosowanego wzorca umownego. Nie wiadomo nawet na jakim etapie prace te są, kiedy zostały podjęte i dlaczego tak długo trwa przygotowanie do zmiany ogólnych warunków umowy. Z racji podjęcia czynności, które trwają nie można wywodzić faktu wykonania prawomocnej decyzji, skoro Prezes UOK i K uznał, że do dokonania zmian w umowie wystarczającym okresem czasu był

okres jednego miesiąca od dnia uprawomocnienia się decyzji. W orzecznictwie przyjmuje się, że decyzja Prezesa UOK i K powinna być wykonana niezwłocznie, czyli bez nieuzasadnionej zwłoki. Prezes UOK i K uznał, że okresem tym był okres jednego miesiąca od uprawomocnienia się decyzji. W decyzjach wydawanych przez Prezesa UOK i K nie określa się terminu jej wykonania ścisłymi datami granicznymi, gdyż nie można z góry przewidzieć czy wyznaczony czas będzie wystarczający dla przedsiębiorcy do jej wykonania. Termin jednego miesiąca w stosunku do MKK był terminem realnym do technicznego dokonania zmian. Natomiast dalsze wywody MKK odnoszą się do zapisów wydanej decyzji w tej sprawie i powinny zostać zgłoszone na etapie postępowania odwoławczego od tej decyzji, jeżeli takie by było prowadzone, a nie na etapie ustalania jej wykonania.

Organ antymonopolowy przyjął, że okresem od którego MKK pozostawała w zwłoce w wykonaniu decyzji jest okres od 19 maja 2003 r. do dnia wydania niniejszej decyzji tj. okres 115 dni. Z treści art. 102 ustawy wynika, że o zastosowaniu sankcji i jej wysokości decyduje w przypadku zwłoki organ antymonopolowy. Ustawa określa jedynie jednostkowe kwoty graniczne kary, odnoszące się do każdego dnia zwłoki. Wynosić one mogą jak wspomniano wyżej od 10 do 1000 euro.

Prezes UOK i K w przedmiotowej sprawie przyjął karę w wysokości 70 euro za każdy dzień zwłoki, co daje łącznie kwotę 8050 euro, tj. kwotę 32.362,61 zł.

Stosownie do treści art. 102 – karę pieniężną za każdy dzień zwłoki w wykonaniu decyzji (...) nakłada się, licząc od daty wskazanej w decyzji.

W niniejszej sprawie Przedsiębiorca nie wykonał decyzji do dnia zakończenia nin. postępowania w sprawie ukarania. Okres zwłoki wyliczonej wg przedstawionych powyżej zasad wyniósł zatem jak wskazano wyżej 115 dni.

Rozważając zatem wysokość kary organ antymonopolowy uwzględnił okoliczności, że stosowana praktyka miała aspekt antykonsumencki. Do Delegatury UOK i K w Lublinie napłynęło z całej Polski bardzo dużo skarg od konsumentów i Rzeczników Konsumentów na działania MKK. W szczególności kwestionowano egzekwowanie od konsumentów zapisów stanowiących niedozwolone klauzule umowne w przypadku, gdy konsument odstąpił od umowy. Duża część skarg dotyczy nie wywiązywania się MKK z przyjętych na siebie zobowiązań odnośnie zwrotu wpłaconych przez konsumentów kwot (dowody w postaci kserokopii skarg). Tym samym działania MKK rażąco

naruszają zbiorowe interesy konsumentów. Zawarcie w całej Polsce dużej ilości umów w ramach systemu argentyńskiego przez MKK i w dalszym ciągu zawieranie tych umów na niezmienionych zasadach jest świadomym łamaniem prawa przez tego przedsiębiorcę, na które nie można pozwolić. Dochodzenie w sądzie powszechnym przez konsumentów zapisów stanowiących niedozwolone klauzule umowne i na tej podstawie odzyskiwanie należnych kwot jest utrudnione biorąc pod uwagę fakt, że na działania tej firmy dają się złapać przeważnie osoby proste o niskim statusie finansowym. Takim ludziom jest bardzo trudno dochodzić należnych im praw. Z tych też względów ustawodawca dał możliwość Prezesowi UOK i K wyeliminowania z obrotu wzorców umów, które ewidentnie naruszają zbiorowe interesy konsumentów. Takim właśnie wzorcem umowy jest wzorzec stosowany przez MKK Euro – Investment Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie.

W ocenie Prezesa UOK i K wymierzona kara w wysokości 70 euro za dzień jest odpowiednia do stopnia zawinienia MKK, który nie podjął żadnych działań w celu wykonania ciężącego na nim obowiązku. Dodatkowo zgodnie z orzecznictwem SOK i K (wyrok Sygn. akt XVII Ama 97/02 z dnia 04 sierpnia 2003 r.) przy wymierzaniu kary, należy uwzględnić, że musi ona być dotkliwa, tak by spełniała swoją funkcję prewencyjną. Jest więc pożądaną, aby kara w widoczny sposób wpływała na wynik finansowy przedsiębiorcy naruszającego prawo.

Wartość euro przeliczono wg zasad określonych w art. 115 ustawy tj. wg kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez NBP w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary.

Uwzględniając powyższe orzeczono, jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie (...) w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Delegatury UOK i K w Lublinie..

Zgodnie z art. 105 ust. 4 ustawy o ochronie (...) – karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Narodowym Banku Polskim, Oddział Okręgowy w Warszawie na rachunek Nr 51101010100078782231000000.

Otrzymuje :

MKK Euro – Investment Sp. z o.o.

Decyzja została podpisana przez dyrektora Delegatury w Lublinie Ewę Wiszniowską.